

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 25. januára 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vnútorný trh so zemným plynom – Smernica 2009/73/ES – Článok 41 ods. 17 – Sieť na prepravu zemného plynu – Národný regulačný orgán – Stanovenie poplatkov za používanie siete a pripojenie k sieti – Stanovenie poplatku za služby poskytované prevádzkovateľom siete – Pojem „strana dotknutá rozhodnutím regulačného orgánu“ – Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu – Právo na účinný prostriedok nápravy – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie“

Vo veci C-277/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko) z 22. marca 2022 a doručený Súdnemu dvoru 22. apríla 2022, ktorý súvisí s konaním

Global NRG Kereskedelmi és Tanácsadó Zrt.

proti

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal,

za účasti:

FGSZ Földgázz szállító Zrt.,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory N. Piçarra (spravodajca), sudcovia M. Safjan a N. Jääskinen,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: M. Krausenböck, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. septembra 2023,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Global NRG Kereskedelmi és Tanácsadó Zrt., v zastúpení: K. Bendzsel-Zsebik, M. Kohlrusz a B. Világi, úggyvédek,

* Jazyk konania: maďarčina.

- Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, v zastúpení: L. Hoschek, A. T. Kiss a F. F. Tölgyessy, právne poradkyne,
- FGSZ Földgázzállító Zrt., v zastúpení: K. Barkasziné Takács a P. Németh, právne poradkyne,
- maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér a M. M. Tátrai, splnomocnení zástupcovia,
- španielska vláda, v zastúpení: A. Gavela Llopis a M. J. Ruiz Sánchez, splnomocnené zástupkyne,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- fínska vláda, v zastúpení: A. Laine, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: O. Beynet, T. Scharf a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 41 ods. 17 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 94), v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Global NRG Kereskedelmi és Tanácsadó Zrt. (ďalej len „Global NRG“), ktorá predáva zemný plyn, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (maďarský regulačný orgán pre odvetvie energetiky a služby verejnej infraštruktúry) (ďalej len „národný regulačný orgán“) vo veci zákonnosti rozhodnutia národného regulačného orgánu, ktorým sa stanovujú poplatky za používanie siete na prepravu zemného plynu a za pripojenie k sieti, ako aj poplatky za služby poskytované prevádzkovateľom tejto siete.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2009/73

- 3 Odôvodnenie 33 smernice 2009/73 uvádza:

„... Nezávislým orgánom, ku ktorému má právo odvolať sa subjekt dotknutý rozhodnutím národného regulátora, by mohol byť súd alebo iný súdny orgán s právomocou viesť súdne preskúmanie.“

4 Článok 32 tejto smernice s názvom „Prístup tretích strán“ v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia zavedenie systému pre prístup tretích strán do prepravnej a distribučnej siete a do zariadení [skvapalneného zemného plynu (LNG)] na základe uverejnených taríf platných pre všetkých oprávnených odberateľov vrátane dodávateľských podnikov a uplatňovaných objektívne a bez diskriminácie medzi užívateľmi siete. Členské štáty zabezpečia, aby tieto tarify alebo metodiky ich výpočtu boli pred nadobudnutím účinnosti schválené v súlade s článkom 41 regulačným orgánom uvedeným v článku 39 ods. 1 a aby tieto tarify a metodiky – ak sú schvaľované len metodiky – boli pred nadobudnutím účinnosti uverejnené.“

5 Podľa článku 41 uvedenej smernice s názvom „Povinnosti a právomoci regulačného orgánu“:

„1. Regulačný orgán má tieto povinnosti:

a) v súlade s transparentnými kritériami stanovovať alebo schvaľovať regulované tarify za prepravu alebo distribúciu alebo metodiky ich výpočtu;

...

6. Regulačné orgány sú zodpovedné minimálne za ustanovenie alebo schválenie metodík používaných na výpočet alebo stanovenie podmienok, a to v dostatočnom časovom predstihu predtým, ako nadobudnú účinnosť, pre:

a) pripojenie a prístup do národných sietí vrátane prepravných a distribučných taríf a podmienky a tarify súvisiace s prístupom do zariadení LNG. ...;

...

10. Regulačné orgány majú právomoc v prípade potreby od prevádzkovateľov prepravných a distribučných sietí, zásobníkov a zariadení LNG vyžadovať, aby upravili podmienky vrátane taríf a metodík uvedených v tomto článku s cieľom zabezpečiť ich primeranosť a uplatňovanie nediskriminačným spôsobom. ...

...

17. Členské štáty zabezpečia, aby na národnej úrovni existovali vhodné mechanizmy, v rámci ktorých môže strana dotknutá rozhodnutím regulačného orgánu podať odvolanie na orgán nezávislý od zúčastnených strán a od akejkoľvek vlády.“

Nariadenie (ES) č. 715/2009

6 Článok 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1775/2005 (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 36), s názvom „Tarify za prístup do sietí“ v odseku 1 uvádza:

„Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet, uplatňované prevádzkovateľmi prepravných sietí a schválené regulačnými orgánmi podľa článku 41 ods. 6 smernice [2009/73], ako aj tarify uverejnené podľa článku 32 ods. 1 uvedenej smernice musia byť transparentné a zohľadňovať potrebu integrity siete a jej zlepšovania a odrážať skutočne vynaložené náklady, pokiaľ tieto korešpondujú s nákladmi efektívneho a štrukturálne porovnateľného prevádzkovateľa siete a sú transparentné, za súčasného

zabezpečenia vhodnej návratnosti investícií, a kde je to vhodné, za súčasného zohľadnenia výsledkov porovnávania taríf regulačnými orgánmi. Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet sa uplatňujú nediskriminačným spôsobom.“

Maďarské právo

- 7 A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (zákon č. XL z roku 2008 o dodávke zemného plynu) (ďalej len „zákon o dodávke zemného plynu“) v § 129/B ods. 1 stanovuje:

„V konaniach, ktorými sa stanovujú poplatky za používanie siete, poplatky za služby, ktoré môžu prevádzkovatelia siete poskytovať podľa osobitného sadzobníka a poplatkov za pripojenie, sa za priamo dotknutý subjekt považuje len dotknutý prevádzkovateľ siete.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 8 Rozhodnutím z 10. augusta 2021 národný regulačný orgán stanovil na obdobie od 1. októbra 2021 do 30. septembra 2025 osobitnú tarifikáciu v oblasti dodávok zemného plynu, ktorú uplatňuje FGSZ Földgázszállító Zrt., prevádzkovateľ siete na prepravu zemného plynu, ako aj výšku poplatkov za pripojenie k plynovodom (ďalej len „sporné rozhodnutie“). Toto rozhodnutie je založené na predchádzajúcom rozhodnutí národného regulačného orgánu z 30. marca 2021, ktorým sa stanovuje metodika pre výpočet referenčnej ceny a ktoré Kúria (Najvyšší súd, Maďarsko) v nadväznosti na odvolanie podané spoločnosťou Global NRG vyhlásil za nezákonné a zrušil so spätnou účinnosťou.
- 9 Global NRG tiež podala na Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko) – vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania –, žalobu o zrušenie sporného rozhodnutia. Tvrdí, že toto rozhodnutie je protiprávne jednak preto, že rozhodnutie z 30. marca 2021 bolo vyhlásené za nezákonné, a jednak preto, že tarify uplatniteľné na službu prevodu práv boli stanovené v rozpore s nariadením Komisie (EÚ) 2017/460 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o harmonizovaných štruktúrach taríf za prepravu plynu (Ú. v. EÚ L 72, 2017, s. 29).
- 10 Global NRG tiež tvrdí, že vzhľadom na to, že vnútroštátne právo priznáva užívateľovi siete na prepravu zemného plynu právo podať opravný prostriedok proti rozhodnutiam, akým je rozhodnutie z 30. marca 2021, týkajúcim sa metodiky pre výpočet referenčnej ceny, ktorá slúži ako základ na stanovenie poplatkov za používanie tejto siete, je v rozpore s právom Únie zbaviť takéhoto užívateľa práva podať opravný prostriedok proti následnému rozhodnutiu, ktoré stanovuje poplatky za používanie uvedenej siete.
- 11 Národný regulačný orgán navrhuje zamietnuť žalobu najmä z dôvodu, že Global NRG nemá „aktívnu legitimáciu z hmotnoprávneho hľadiska“, keďže táto spoločnosť nebola účastníkom konania o prijatí sporného rozhodnutia a nemá žiadne priame spojenie s predmetom tohto konania. Za týchto podmienok je Global NRG týmto rozhodnutím dotknutá len nepriamo a samotný hospodársky záujem z jej strany nepostačuje na odôvodnenie práva podať opravný prostriedok proti uvedenému rozhodnutiu.
- 12 Vnútroštátny súd pripomína, že keďže podľa spoločnosti Global NRG tarify stanovené sporným rozhodnutím sú záväzné tak pre prevádzkovateľa, ako aj pre užívateľa siete na prepravu zemného plynu, priamo ovplyvňujú práva a oprávnené záujmy tohto užívateľa. Spresňuje však, že ak v súlade

s maďarským právom žalobu podá osoba, ktorá má tak ako Global NRG aktívnu legitimáciu z procesného hľadiska, treba preskúmať, či má táto osoba aktívnu legitimáciu aj z hmotnoprávneho hľadiska, teda či je napadnutým rozhodnutím priamo dotknutá vo svojich právach alebo oprávnených záujmoch, čo je podmienka, od ktorej závisí možnosť tohto súdu preskúmať žalobu podanú takouto osobou proti tomuto rozhodnutiu vo veci samej.

- 13 V prejednávanej veci treba podľa tohto súdu pred akýmkoľvek vecným preskúmaním odvolania podaného spoločnosťou Global NRG overiť, či túto spoločnosť možno kvalifikovať ako „stranu dotknutú rozhodnutím regulačného orgánu“ v zmysle článku 41 ods. 17 smernice 2009/73. Keďže takýto pojem nie je touto smernicou definovaný, treba ho preskúmať z hľadiska rozsudkov z 19. marca 2015, E.ON Földgáz Trade (C-510/13, EU:C:2015:189), a zo 16. júla 2020, Komisia/Maďarsko (Poplatky za prístup k prenosovým sústavám pre elektrinu a prepravným sieťam pre zemný plyn) (C-771/18, EU:C:2020:584).
- 14 Vnútroštátny súd sa v prvom rade pýta, či tento článok 41 ods. 17 v spojení s právom na účinný prostriedok nápravy uvedeným v článku 47 Charty bráni vnútroštátnemu ustanoveniu, akým je § 129/B ods. 1 zákona o dodávke zemného plynu, podľa ktorého v rámci postupov stanovenia poplatkov za používanie siete, prepravu a pripojenie, ako aj poplatkov za služby poskytované prevádzkovateľom tejto siete sa za „stranu dotknutú rozhodnutím regulačného orgánu“ v zmysle tohto článku 41 ods. 17 považuje len tento prevádzkovateľ, s vylúčením všetkých ostatných operátorov na trhu v odvetví zemného plynu. Tento súd sa domnieva, že daný § 129/B ods. 1 mu tak ukladá povinnosť zamietnuť odvolanie podané spoločnosťou Global NRG bez toho, aby ho meritórne preskúmal, čo podľa neho predstavuje „neprimerané obmedzenie“ práva na odvolanie stanoveného v uvedenom článku 41 ods. 17 smernice 2009/73.
- 15 V druhom rade sa uvedený súd na základe bodov 48 a 49 rozsudku z 19. marca 2015, E.ON Földgáz Trade (C-510/13, EU:C:2015:189), domnieva, že hospodársky subjekt, akým je Global NRG, má právo podať odvolanie z dôvodu, že je priamo dotknutý sporným rozhodnutím. V tejto súvislosti uvádza, že prevádzkovateľ siete na prepravu zemného plynu je povinný účtovať operátorovi osobitnú tarifikáciu stanovenú v tomto rozhodnutí a že tento operátor nemôže vykonávať svoju činnosť, kým nezaplatí sumy požadované z tohto dôvodu.
- 16 Za týchto podmienok Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
 - „1. Má sa článok 41 ods. 17 smernice 2009/73 v spojení s článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa v konaniach, v ktorých národný regulačný orgán stanovuje poplatky za používanie siete, poplatky za služby, ktorých vykonanie môže prevádzkovateľ siete fakturovať podľa osobitného sadzobníka a poplatkov za pripojenie, priznáva postavenie priamo dotknutej strany len prevádzkovateľovi siete, ktorý ako taký má výhradné právo na opravný prostriedok proti rozhodnutiu prijatému v rámci tohto konania?
 2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku: Má sa článok 41 ods. 17 smernice 2009/73 v spojení s článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že pri uplatnení tohto ustanovenia na vec, o akú ide vo veci samej, možno operátora na trhu so zemným plynom, ktorý sa nachádza v takej situácii, akou je situácia žalobkyne, a ktorému prevádzkovateľ siete na základe rozhodnutia národného regulačného orgánu, ktorým sa stanovujú poplatky za používanie siete, poplatky za služby, ktorých vykonanie môže prevádzkovateľ siete fakturovať podľa osobitného sadzobníka a poplatky za pripojenie, fakturuje poplatky za služby, ktorých

vykonanie môže prevádzkovateľ siete fakturovať podľa osobitného sadzobníka, považovať za stranu dotknutú uvedeným rozhodnutím a má ako taký právo na opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu?“

O prejudiciálnych otázkach

- 17 Svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 41 ods. 17 smernice 2009/73 v spojení s článkom 47 prvým odsekom Charty vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej sa len prevádzkovateľ siete na prepravu zemného plynu považuje za „stranu dotknutú“ rozhodnutím národného regulačného orgánu, ktorým sa stanovujú poplatky za pripojenie k tejto sieti a za jej používanie, ako aj poplatky za služby poskytované týmto prevádzkovateľom, a preto je oprávnený podať „účinný prostriedok nápravy“ proti tomuto rozhodnutiu len tento prevádzkovateľ.
- 18 Článok 41 ods. 17 smernice 2009/73 v spojení s jej odôvodnením 33 ukladá členským štátom povinnosť zaviesť na vnútroštátnej úrovni vhodné mechanizmy umožňujúce strane dotknutej rozhodnutím národného regulačného orgánu obrátiť sa na orgán nezávislý od zúčastnených strán a vlád, ktorým „by mohol byť súd alebo iný súdny orgán s právomocou viesť súdne preskúmanie“. Taká požiadavka je vyjadrením zásady účinnej súdnej ochrany, ktorá predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá je zakotvená v článku 47 Charty [rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Nemecko (Prebratie smerníc 2009/72 a 2009/73), C-718/18, EU:C:2021:662, bod 128, ako aj citovaná judikatúra].
- 19 Po prvé, hoci pojem „dotknutá strana“ v zmysle tohto článku 41 ods. 17 nie je v smernici 2009/73 definovaný, Súdny dvor už podal výklad podobného ustanovenia, a to článku 5a ods. 3 smernice Rady 90/387/EHS z 28. júna 1990 o vytvorení vnútorného trhu pre telekomunikačné služby prostredníctvom otvoreného prístupu k sieti [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 192, 1990, s. 1), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 97/51/ES zo 6. októbra 1997 (Ú. v. ES L 295, 1997, s. 23), v tom zmysle, že operátor, ktorý nie je adresátom rozhodnutia národného regulačného orgánu, nadobúda postavenie dotknutej strany, ak jeho práva môžu byť takým rozhodnutím dotknuté z dôvodu na jednej strane obsahu tohto rozhodnutia a na druhej strane činnosti vykonávanej alebo zamýšľanej touto stranou. Spresnil, že zmluvný vzťah medzi týmto operátorom a adresátom tohto rozhodnutia sa nevyžaduje na to, aby práva takéhoto operátora boli potenciálne dotknuté týmto rozhodnutím (rozsudok z 24. apríla 2008, Arcor, C-55/06, EU:C:2008:244, body 176 a 177).
- 20 V druhom rade, pokiaľ ide o smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES (Ú. v. EÚ L 176, 2003, s. 57; Mim. vyd. 12/002, s. 230), ktorá na rozdiel od smernice 2009/73, ktorá ju nahradila, neobsahovala žiadne ustanovenie, ktoré by operátorom výslovne priznávalo právo podať opravný prostriedok proti rozhodnutiam národného regulačného orgánu, Súdny dvor rozhodol, že ak tento regulačný orgán prijme rozhodnutie v oblasti prístupu operátorov na trhu do siete na prepravu zemného plynu na základe právnej úpravy Únie, ktoré priznáva určité práva operátorovi, ktorý je držiteľom povolenia na prepravu plynu, treba tohto operátora považovať za potenciálne dotknutého vo svojich právach týmto rozhodnutím, aj keď nie je adresátom tohto rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. marca 2015, E.ON Földgáz Trade, C-510/13, EU:C:2015:189, body 38, 48 a 51).

- 21 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že článok 41 ods. 1 písm. a) smernice 2009/73 zveruje národnému regulačnému orgánu právomoc „v súlade s transparentnými kritériami stanovovať alebo schvaľovať regulované tarify za prepravu alebo distribúciu alebo metodiky ich výpočtu“. Článok 41 ods. 6 písm. a) tejto smernice tiež priznáva tomuto orgánu právomoc stanoviť alebo schvaľovať minimálne metodiky používané na stanovenie podmienok pripojenia a prístupu do národných sietí vrátane uplatniteľných prepravných a distribučných taríf. Okrem toho článok 41 ods. 10 uvedenej smernice splnomocňuje uvedený orgán vyžadovať v prípade potreby od prevádzkovateľov prepravných sietí, aby upravili podmienky vrátane taríf a metodík uvedených v tomto článku s cieľom zabezpečiť ich primeranosť a uplatňovanie nediskriminačným spôsobom.
- 22 Okrem toho z článku 13 ods. 1 nariadenia č. 715/2009 vyplýva, že poplatky za prístup do sietí musia byť transparentné a uplatňované nediskriminačným spôsobom na všetkých užívateľov [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Komisia/Maďarsko (Poplatky za prístup k prenosovým sústavám pre elektrinu a prepravným sieťam pre zemný plyn), C-771/18, EU:C:2020:584, bod 46].
- 23 Z toho vyplýva, že na operátora, akým je Global NRG, sa musia uplatňovať primerané, transparentné a nediskriminačné poplatky a tarify na základe vyššie uvedených ustanovení smernice 2009/73 a nariadenia č. 715/2009. S výhradou overení príslúchajúcich vnútroštátnemu súdu by takýto operátor mohol byť z dôvodu porušenia týchto práv dotknutý sporným rozhodnutím. Za týchto podmienok treba takémuto operátorovi priznať postavenie osoby dotknutej takýmto rozhodnutím, a teda právo na účinný prostriedok nápravy proti tomuto rozhodnutiu v zmysle článku 41 ods. 17 smernice 2009/73 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. marca 2015, E.ON Földgáz Trade, C-510/13, EU:C:2015:189, body 48 a 51).
- 24 Pri absencii právnej úpravy v danej oblasti na úrovni Únie majú byť v právnom poriadku každého členského štátu určené príslušné súdy a upravené procesné náležitosti týkajúce sa žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, bez toho, aby tým bolo dotknuté právo na účinnú súdnu ochranu [rozsudok zo 16. júla 2020, Komisia/Maďarsko (Poplatky za prístup k prenosovým sústavám pre elektrinu a prepravným sieťam pre zemný plyn), C-771/18, EU:C:2020:584, bod 62, ako aj citovaná judikatúra].
- 25 Pokiaľ ide o právo na účinný prostriedok nápravy, z ustálenej judikatúry vyplýva, že na to, aby súd mohol rozhodnúť o spore týkajúcom sa práv a povinností vyplývajúcich z práva Únie, musí mať tento súd podľa článku 47 Charty právomoc preskúmať všetky skutkové a právne otázky, ktoré sú relevantné na vyriešenie sporu, ktorý prejednáva [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Komisia/Maďarsko (Poplatky za prístup k prenosovým sústavám pre elektrinu a prepravným sieťam pre zemný plyn), C-771/18, EU:C:2020:584, bod 64 a citovanú judikatúru].
- 26 V prejednávanej veci sa vnútroštátny súd domnieva, že § 129/B ods. 1 zákona o dodávke zemného plynu mu neumožňuje meritórne preskúmať odvolanie podané operátorom na trhu so zemným plynom, ktorý je dotknutý rozhodnutím národného regulačného orgánu, akým je Global NRG, len z dôvodu, že tento operátor nie je prevádzkovateľom siete. Keďže toto ustanovenie vnútroštátneho práva nemožno pri výklade uvedenom v bode 23 tohto rozsudku vykladať v súlade s článkom 41 ods. 17 smernice 2009/73, uvedené vnútroštátne ustanovenie nemožno považovať za ustanovenie stanovujúce „vhodné mechanizmy“ v zmysle tohto článku 41 ods. 17 [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Komisia/Maďarsko (Poplatky za prístup k prenosovým sústavám pre elektrinu a prepravným sieťam pre zemný plyn), C-771/18, EU:C:2020:584, bod 65].

- 27 Ak takýto konformný výklad nie je možný, vnútroštátny súd bude musieť na základe práva Únie ponechať § 129/B ods. 1 zákona o dodávke zemného plynu neuplatnený len v prípade, ak je povinnosť stanovená v článku 41 ods. 17 smernice 2009/73 dostatočne presná a bezpodmienečná na to, aby ju bolo možné považovať za povinnosť s priamym účinkom. Odvolávanie sa osoby podliehajúcej súdnej právomoci, akou je Global NRG, proti orgánu verejnej moci, akým je národný regulačný orgán, na ustanovenie smernice, ktoré nie je dostatočne presné a bezpodmienečné na to, aby mu bolo možné priznať priamy účinok, nemôže len na základe práva Únie viesť k tomu, že súd členského štátu vylúči uplatnenie vnútroštátneho ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 64 a citovanú judikatúru).
- 28 Norma Únie je na jednej strane bezpodmienečná, ak povinnosť v nej stanovená nezávisí od žiadnej podmienky a jej vykonávanie a účinky nepodliehajú prijatiu žiadneho aktu inštitúcií Únie alebo členských štátov, a na druhej strane dostatočne presná na to, aby sa na ňu jednotlivec mohol odvolať a aby ju sudca mohol aplikovať, je vtedy, ak povinnosť ukladá jednoznačným spôsobom. Okrem toho, hoci ustanovenie smernice ponecháva členským štátom určitú mieru voľnej úvahy pri prijímaní spôsobov jeho vykonania, možno sa domnievať, že ustanovenie tejto smernice je bezpodmienečné a presné, pokiaľ jednoznačne ukladá členským štátom povinnosť dosiahnuť presne vymedzený výsledok, pričom táto povinnosť nie je viazaná žiadnou podmienkou týkajúcou sa uplatnenia pravidla, ktoré stanovuje [rozsudok z 8. marca 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Priamy účinok), C-205/20, EU:C:2022:168, body 18 a 19, ako aj citovaná judikatúra].
- 29 V prejednávanej veci zo samotného znenia článku 41 ods. 17 smernice 2009/73 vyplýva, že členské štáty musia stanoviť vhodné mechanizmy odvolania, ktoré umožnia každej dotknutej strane napadnúť rozhodnutie národného regulačného orgánu na nezávislom orgáne. Hoci si členské štáty zachovávajú určitú mieru voľnej úvahy pri rozhodovaní o povahe a podmienkach týchto mechanizmov odvolania, ako aj o forme nezávislého orgánu, nič to nemení na tom, že uložením povinnosti zaviesť takéto mechanizmy tento článok 41 ods. 17 ukladá členským štátom jednoznačným spôsobom presnú povinnosť, ktorá nie je viazaná žiadnou podmienkou, pokiaľ ide o uplatnenie pravidla, ktoré stanovuje, a tým bezpodmienečne a dostatočne presne stanovuje záruku opravných prostriedkov v prospech dotknutých strán [pozri analogicky rozsudky z 8. marca 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Priamy účinok), C-205/20, EU:C:2022:168, body 22 až 29, ako aj z 20. apríla 2023, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (Obec Ginosa), C-348/22, EU:C:2023:301, bod 67 a citovanú judikatúru].
- 30 Preto treba priznať priamy účinok článku 41 ods. 17 smernice 2009/73, takže vnútroštátny súd bude musieť ponechať neuplatnené vnútroštátne právo, ktoré je v rozpore s týmto ustanovením, ak toto právo nemožno vykladať v súlade s uvedeným ustanovením.
- 31 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody treba na položené otázky odpovedať, že článok 41 ods. 17 smernice 2009/73 v spojení s článkom 47 prvým odsekom Charty, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej sa len prevádzkovateľ siete na prepravu zemného plynu považuje za „stranu dotknutú“ rozhodnutím národného regulačného orgánu, ktorým sa stanovujú poplatky za pripojenie k tejto sieti a za jej používanie, ako aj poplatky za služby poskytované týmto prevádzkovateľom, a preto je oprávnený podať „účinný prostriedok nápravy“ proti tomuto rozhodnutiu len tento prevádzkovateľ.

O trovách

- 32 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 41 ods. 17 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES, v spojení s článkom 47 prvým odsekom Charty základných práv Európskej únie,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej sa len prevádzkovateľ siete na prepravu zemného plynu považuje za „stranu dotknutú“ rozhodnutím národného regulačného orgánu, ktorým sa stanovujú poplatky za pripojenie k tejto sieti a za jej používanie, ako aj poplatky za služby poskytované týmto prevádzkovateľom, a preto je oprávnený podať „účinný prostriedok nápravy“ proti tomuto rozhodnutiu len tento prevádzkovateľ.

Podpisy